

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

7/34446
GAL 20

Sayı : E-56020453-610-1695-893/1100
Konu : Yazılı soru önergesi

09.10.2026

T¼RKIYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 09/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1714399 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/34446 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

Sayı : E-56020453-610-1695-892/1099
Konu : Yazılı soru önergesi

OL/OL/2026

Sayın Sabahat ERDOğAN SARITAğ
Siirt Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yneltirilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/34446 Esas Nolu soru önergesinin cevabı ağağıda sunulmuğtur.

I- Arama, 5275 sayılı Ceza ve G¼venlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Arama" kenar bağlıklı 36. ve 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile y¼r¼rl¼đe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve G¼venlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin, "Arama, g¼venlik tatbikatı ve sayım" kenar bağlıklı 34. maddesinde d¼zenlenmiđtir.

Arama h¼k¼mlerini d¼zenleyen ceza infaz mevzuatımız, ülkemizin taraf olduğu szleğmeler ve uluslararası d¼zenlemeler dikkate alınmak suretiyle hazırlanarak y¼r¼rl¼đe konulmuğtur. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin ye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararının "Arama ve Kontroller" bağlığını tağıyan 54. maddesinde, görevlilerin arama yaparken uyacakları detaylı prosed¼rlerin olması, arama yapılacak hallerin ve arama Őekillerinin ulusal mevzuatta d¼zenlenmesi, aranan kiğilerin k¼çük d¼ř¼r¼lmemesi, aramanın hemicins olan görevliler tarafından yapılması gibi hususlara yer verilmiğtir. Yönetmeliğin 34. maddesinde yer alan d¼zenleme de söz konusu Tavsiye Kararındaki h¼k¼mler ile paralellik arz etmektedir.

Aramanın amacı, kurumda bulundurulması yasak olan eğya ve kanunla yasaklanan uyuğturucu maddelerin yanı sıra telefon ve sim kartı gibi haberleğme araçları ile bıçak ve jilet gibi kesici ve bereleyici aletlerin kuruma girişinin n¼ne geçmektir. Ayrıca, terör rg¼tlerinin ceza infaz kurumundaki h¼k¼ml¼ ve tutuklularla bağlantılarını kesmek için rg¼tsel iletişim niteliğinde değerlendirilebilecek haberleğme evrak ve belgelerinin kuruma girişinin engellenmesi hedeflenmektedir.

Bu çerçevede insan onuru ve haysiyetine saygı ile utanma duygusunun ihlal edilmemesi esasları doğrultusunda yapılan aramalar, kurumların g¼venliđinin sağlanabilmesi için tedbir amaçlı gereĔtirilmekte olup, herhangi bir keyf uygulama söz konusu değildir.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan h¼k¼ml¼ ve tutuklular, zg¼rl¼đ¼nden yoksun olmayan her vatandağ gibi t¼m sağlık hizmetlerinden tıbb gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat h¼k¼mleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her t¼rl¼ muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. H¼k¼ml¼ ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise niversite hastanelerine sevk edilmektedir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

III- Ceza infaz kurumlarının dış güvenliği ile hükümlü veya tutukluların kurum dışına sevk ve nakil işlemlerinde alınacak güvenlik önlemlerine ilişkin usûl ve esasların 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun "Jandarmanın genel olarak görevleri" kenar başlıklı 7/a maddesi ve Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Yönetmeliğinin 24 ilâ 36. maddelerinde düzenlenmiş olduğu malûmlardır.

IV- A) 5275 sayılı Kanunun "Hükümlünün telefon ile haberleşme hakkı" kenar başlıklı 66. maddesinin birinci fıkrasında, kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlülerin, Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre idarenin kontrolündeki ücretli telefonlar ile görüşme yapabileceği, telefon görüşmesinin idarece dinleneceği ve kayıt altına alınacağı, bu hakkın tehlikeli hâlde bulunan ve örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabileceği; ikinci fıkrasında, açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde hükümlülerin, ücretli telefonlarla serbestçe görüşme yapabileceği; üçüncü fıkrasında, açık ve kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlülerin altsoy, üstsoy, eş ve kardeşlerinin ölüm, ağır hastalık, salgın hastalık veya doğal afet hâllerinde, kuruma ait telefon ve faks cihazından derhâl yararlandırılacağı, görüşmelerin, tutanak ile belgeleneceği ve tutanakların özel bir dosyada saklanacağı; dördüncü fıkrasında, hükümlülerin açık ve kapalı ceza infaz kurumlarında, çocuk eğitimevlerinde araç telefonu, telsiz telefon veya cep telefonu ve benzeri iletişim araçlarını bulunduramayacağı ve kullanamayacağı,

B) Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin "Telefonla görüşme hakkı" kenar başlıklı 74. maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendinde, hükümlülerin görüşebilecekleri yakınlarından bir veya birden fazla kişi ile haftada bir kez ve bir telefon numarasıyla bağlantı kurarak kesintisiz görüşme yapabileceği, herhangi bir nedenle görüşme gerçekleşmemişse daha önceden bildirilen numaralardan bir diğeriyle görüşebileceği, konuşma süresinin görüşme başladığı andan itibaren on dakikayı geçemeyeceği, deprem, salgın hastalık, doğal afet gibi zaruri hâllerde Bakanlık kararı ile telefon ile görüşme süresi ve sayısının artırılabilceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

V- 5275 sayılı Kanunun, "Hükümlünün mektup, faks ve telgrafları alma ve gönderme hakkı" kenar başlıklı 68. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlünün, bu maddede belirlenen kısıtlamalar dışında, kendisine gönderilen mektup, faks ve telgrafları alma ve ücretleri kendisince karşılanmak koşuluyla, gönderme hakkına sahip olduğu, hükümlünün usul ve esasları Adalet Bakanlığınca belirlenmek suretiyle, gerekli teknik altyapının bulunduğu kurumlarda elektronik yöntemlerle de mektup alıp gönderebileceği; ikinci fıkrasında, hükümlü tarafından gönderilen ve kendisine gelen mektup, faks ve telgrafların mektup okuma komisyonu bulunan kurumlarda bu komisyon, olmayanlarda kurumun en üst amirince denetleneceği; üçüncü fıkrasında, kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüren, görevlileri hedef gösteren, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının haberleşmelerine neden olan, kişi veya kuruluşları paniğe yöneltecek yalan ve yanlış bilgileri, tehdit ve hakareti içeren mektup, faks ve telgrafların hükümlüye

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

verilmeyeceği, hükümlü tarafından yazılmış ise gönderilmeyeceği; dördüncü fıkrasında, hükümlü tarafından resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks ve telgrafların denetime tâbi olmadığı, bu iletilerin, alıcısı dışındaki kişilerin erişimini engelleyici tüm tedbirler alınarak hükümlünün talebine göre posta yoluyla veya elektronik ortamda alıcısına ulaştırılabileceği hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular anılan maddede belirtilen kısıtlama sebeplerini içermemesi kaydıyla mektup, faks ve telgraflarını gönderebilmekte, kendilerine gelen mektup, faks ve telgrafları kabul edebilmektedirler.

VI- A) 5275 sayılı Kanunun "Hükümlüyü ziyaret" kenar başlıklı 83. maddesinin birinci fıkrasında hükümlünün, belgelendirilmesi koşuluyla eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ile vasisi veya kayyımı tarafından haftada bir kez ve ayrıca kuruma kabullerinde, zorunlu hâller dışında bir daha değiştirilmemek üzere, ad ve adreslerini bildirdiği en fazla üç kişi tarafından, yarım saatten az ve bir buçuk saatten fazla olmamak üzere çalışma saatleri içinde ziyaret edilebileceği, çocuk hükümlüler için ziyaret süresinin bir saatten az, üç saatten fazla olmamak üzere belirleneceği; ikinci fıkrasında, birinci fıkrada belirtilenler dışındaki kimselerin ziyaretine Cumhuriyet başsavcılığı tarafından yazılı olarak izin verilebileceği; üçüncü fıkrasında görüşlerin, koşul ve süreleri Adalet Bakanlığınca hazırlanan yönetmelikle kapalı ve açık olmak üzere iki biçimde yaptırılacağı hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara yaptırılan açık ve kapalı görüşler; 5275 sayılı Kanunun 83. maddesi, Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin "Ziyaret ve ziyaret yeri" kenar başlıklı 108. maddesi ile hükümlü ve tutukluların ziyaretlerine ilişkin usul ve esasların ayrıntılı olarak düzenlendiği Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

VII- Süreli veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı 5275 sayılı Kanunun 62. maddesinde düzenlenmiş olup, maddenin birinci fıkrasında hükümlünün, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla süreli ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahip olduğu; ikinci fıkrasında resmî kurumlar, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından çıkartılan gazete, kitap ve basılı yayınların, hükümlülere ücretsiz olarak ve serbestçe verileceği; eğitim ve öğretimine devam eden hükümlülerin ders kitaplarının denetime tâbi tutulamayacağı; üçüncü fıkrasında kurum disiplinini, düzenini veya güvenliğini bozan ya da tehlikeye düşüren, hükümlülerin iyileştirilmesi amacına ulaşmayı zorlaştıran yahut müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayının hükümlüye verilmeyeceği; dördüncü fıkrasında ilan ve reklamın geçici süreyle kesilmesi hâli dışında Basın İlan Kurumu aracılığıyla resmî ilan ve reklam yayınlama hakkı bulunmayan gazetelerin, ceza infaz kurumuna kabul edilmeyeceği, yabancı dilde yayımlanmış gazete ve dergilerin ceza infaz kurumuna kabul edilmesinde Adalet Bakanlığının yetkili olduğu hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

VIII- Uluslararası mevzuat ve standartlar dikkate alınarak 2005 yılında Sağlık Bakanlığı tarafından çıkarılan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğin "İzleme, Dezenfeksiyon ve Analiz Özellikleri" kenar başlıklı 10. maddesinde, Yönetmeliğe ek Tablo B1'e atıf yapıldığı, buna göre bir kişinin insani amaçlı tüketileceği su miktarının 200 litre/gün

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

olarak varsayıldığı, Ülkemiz ceza infaz kurumlarında kullanıma sunulan su miktarının bu standardın üzerinde olduğu ve suyun belirli bir miktarının (yaklaşık üçte biri) sıcak su olarak verildiği anlaşılmıştır.

Öte yandan, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararına ek olarak yayınladığı kararın "Hijyen" başlığı altındaki 19. maddesinde belirtilen "Genel hijyenin sağlanması için her mahpusun, iklime uygun sıcaklıkta ve mümkünse her gün, değilse haftada en az 2 kez (veya gerekiyorsa daha sık olarak) banyo veya duş yapabilmesi için uygun tesisler sağlanmalıdır." hükmü gereğince, bu imkân ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutuklulara sağlanmaktadır.

IX- Batman Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 21/10/2025 tarihli cevapta;

A) Batman ilinde bulunan ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutukluların mektup gönderme işlemlerinin mevzuat hükümleri uyarınca mektup okuma komisyonu tarafından yerine getirildiği, hükümlü ve tutukluların göndermek istedikleri mektupların gerekli incelemeleri yapıldıktan sonra kurumda görevli personel tarafından PTT'ye götürüldüğü ve PTT tarafından belirlenen ücretler dahilinde mektup ücretlerinin ilgili hükümlü ve tutuklunun kurum emanet para hesabından karşılanmak suretiyle ilgisine gönderildiği, mektup gönderim ücretleri konusunda kurum idarelerinin herhangi bir yetkisinin bulunmadığı, PTT tarafından belirlenen ücretler üzerinden işlem yapıldığı,

B) Kurumlarda bulunan hükümlü ve tutukluların barındırıldıkları odalarda hijyenin sağlanmasını teminen yüzey temizleyici, sıvı sabun ve çamaşır suyunun belirlenen periyotlarda tüm koğuşlara dağıtımının gerçekleştirildiği, ayrıca hükümlü ve tutukluların kurum kantininden de hijyen malzemesi ile kişisel hijyen malzemelerini temin edebildikleri,

C) Kurumlarda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü, Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

